

О. П. Яворовський, В. С. Ткачишин

Захворювання професійні

ЗАХВОРЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНІ – захворювання, спричинені впливом на організм людини несприятливих чинників виробничого середовища і трудового процесу, показники яких перевищують нормативні параметри. Згідно з Постановою КМ України «Про затвердження переліку професійних захворювань» від 8 листопада 2000, виділяють 7 груп 3. п. До них належать захворювання, пов'яз. з дією хім., фіз. та біол. чинників, пром. аерозолів, з фіз. перенавантаженням та перенапруженням органів і систем, а також алергічні захворювання, злоякісні новоутворення. Для запобігання їх виникненню проводять комплекс заходів, спрямованих на зменшення або усунення впливу шкідливих вироб. чинників на організм людини. Виділяють тех. та мед.-профілакт. заходи. Перші полягають у вдосконаленні технологій та устаткування, автоматизації, механізації тяжких робіт, заміні шкідливих і небезпеч. процесів та матеріалів безпеч. або менш небезпеч., герметизації та екранізації устаткування, рац. архіт.-буд. спорядженні підприємств, використанні вентиляції. Безпосеред. захист працівників забезпечують за допомогою засобів індивід. захисту, скорочення часу контакту зі шкідливими вироб. чинниками, дотримання особистої гігієни. Серед мед.-профілакт. заходів – попередні й період. мед. огляди, гігієн. нормування, оцінювання технол. процесів і устаткування на етапі проектування та у вироб. умовах, регуляр. контроль за станом вироб. мікроклімату, рівнями шуму, вібрації, іонізуючого випромінювання. Зниження впливу на організм шкідливих вироб. чинників, пов'язаних з трудовим процесом, можна також досягти, впроваджуючи рац. режим праці та відпочинку, правил. організацію робочого місця та ін. Важливе значення мають вивчення механізму розвитку 3. п. та чітка діяльність профілакт.-патол. служби.

Рекомендована література

1. Лекции по профессиональным болезням: Учеб. пособ. К., 1991;
2. Профессиональные заболевания: Руководство для врачей в 2 т. 2-е изд. Москва, 1996;
3. Костюк І. Ф., Капустник В. А. Професійні хвороби: Підруч. К., 1998;
4. 2003.

Бібліографічний опис:

Захворювання професійні / О. П. Яворовський, В. С. Ткачишин // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-15868>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).